

Sto in več let Podružnične osnovne šole Tadeusz Sadowski Bukovica

Irena Megušar

Podružnična šola na Bukovici je šola z največjim številom otrok v kombiniranih oddelkih v Selški dolini. Pedagoško delo izvajamo štiri učiteljice v enem čistem in dveh kombiniranih oddelkih ter v podaljšanem bivanju. Pouk je organiziran od 1. do 5. razreda, naprej pa bukovški učenci obiskujejo pouk na matični šoli Ivana Groharja v Škofji Loki.

Iz kronike

Začetek šolskega pouka moremo v tukajšnjem okolišu zaslediti okoli leta 1900. Takrat so namreč

Pri Orlu na Sv. Tomažu odstopili gornjo hišo (sobo) za pouk, ki ga je vodil neki Ambrožič. Menda je bil to bivši učitelj, ki so ga zaradi pijanstva odpustili iz službe. Nato je beračil po vaseh in prispel k Sv. Tomažu, kjer so ga vaščani najeli za učitelja. Pozimi v letih od 1900 do 1902 je poučeval otroke iz vasi Sv. Tomaž in Praprotno. Učitelja so vzdrževali tako, da mu je vsaka hiša dajala po en teden hrano, poleg tega pa so starši za vsakega otroka prispevali še po nekaj v denarju.

Disciplina v razredu je bila večkrat slaba, ker učitelj pijanec ni znal vzdrževati reda. Zato je hišni gospodar Orel, ki je bil čevljar, odredil, da se je

pouk vršil v spodnji hiši, ki je bila obenem njegova delavnica. Tu je sedaj on s "knaftro" posegal vmes, če otroci niso bili mirni.

Iz vasi Bukovica in Ševlje pa so hodili otroci v šolo v Selca, premožnejši oz. naprednejši starši pa so dali svoje otroke tudi v šolo v Škofjo Loko. Zanimivo pa je, da ti ljudje, ki so danes že zelo stari (Kazina npr. 92 let), zelo lepo pišejo. No, povedo pa tudi, da so jim tedaj spretnost pisanja, branja in računanja dnevno v roke in glavo vbijali tudi s palico.

Lepa misel, da bi dobili svojo šolo, se je rodila nekaterim vrlim možem na Bukovici. Smilili so se jim otroci, ki so morali obiskovati šolo v Selcih, ki je od vasi Bukovica oddaljena več kot eno uro. V Selcih bi morali obiskovati šolo vsak dan, mnogi pa so izostajali od pouka, zato so sledile neštete kazni. Zaradi vseh teh nevšečnosti se je pri prebivalcih že ob koncu preteklega stoletja porodila misel na lastno šolo. Leta 1896 so vložili prvo prošnjo na okrajno glavarstvo v Kranju. Toda ni šlo vse gladko in prošnja je bila odbita. Zlasti so se zavzemali za to Janez Podobnik, Janez Kankelj in Janez Fojkar (Kislovc) z Bukovice. Pri tem pa so jim zelo nasprotovali vodilni moške v Selcih, posebno župan Franc Šlibar in župnik Rožnik. Podobnik je kot najbolj vpliven mož imel dobro poznanstvo na glavarstvu v Kranju.

Ko so leta 1901 ponovno vložili prošnjo, se jim je dovolilo, da se začasno odpre ekskurendna šola. Po-

učevat bi hodil eden izmed učiteljev petrazrednice v Škofji Loki. Vaščani pa s tem niso bili zadovoljni in končno se jim je leta 1902 priznala aktivnost enorazredne šole. Takoj se je napravil načrt, dozidalo se je šolsko poslopje ter se določilo nekoliko sveta okrog poslopja za šolski vrt. Vsa dela so bila dovršena meseca avgusta 1903. Šolsko poslopje z opremo vred je stalo K 11 659. Vsoto je krila občina v Selcih. Deželni odbor kranjski je daroval k tej vsoti K 1 200.

Prevzemnik vsega dela je bil g. Gregor Dolenc s Praprotnega št. 1. Spoštovanja in hvaležnosti vredni moške, ki so najbolj delali za to, da se je zgradila šola na Bukovici, so:

- g. Ivan Podobnik, posestnik na Bukovici št. 27,
- g. Janez Fojkar, gostilničar na Bukovici št. 10,
- g. Martin Benedik, posestnik na Bukovici št. 5, in
- g. Jožef Bernik, posestnik na Bukovici št. 8.

Poslednji, Jožef Bernik, je prodal svet za šolsko zgradbo in vrt po zelo nizki ceni, in to samo zaradi tega, da ni bilo ovire za dovolitev enorazrednice.

Pisalo se je leto 1903 in Bukovica je dobila šolo. Otvoritveni dan, 27. september 1903, je bil v vsem šolskem okolišu praznik. Na predvečer so postavili pred šolskim poslopjem z venci prepletene mlaje. Zjutraj je bilo slovesno pritrkavanje. Po maši pa je bilo blagoslavljanje šolskih prostorov. Gospod Franc Papa, nadučitelj iz Škofje Loke, je v imenu šolske oblasti razglasil šolo za javno poučevanje in

Šola v Bukovici.

jo izročil novoimenovanemu učitelju in voditelju g. Antonu Germeku. V slavnostnem govoru je g. govornik Franc Papa v lepih in jedrnatih besedah vzpodbujal starše, naj bodo šoli prijazni in naj radi pošiljajo svoje otroke v šolo, kjer bodo zajemali za življenje toliko potrebnih nauk.

Prvi šolski upravitelj je bil g. Anton Germek, ki je služboval na tej šoli v šolskih letih 1903/04 in 1904/05. Bil je izvrsten učitelj, odličen sadjar in napreden človek. Prvi veroučitelj je bil g. Franc Zega, kaplan v Selcih.

Prvo šolsko leto se je pričelo 2. oktobra 1903. To leto je v šolo vstopilo 90 otrok. 21. marca 1904 je nadzoroval dopoldanski pouk okrajni šolski nadzornik Ferdinand Kalinger. Prvi okrajni šolski svet je bil sestavljen iz sledečih članov:

- g. Janez Podobnik, predsednik,
- g. Gregor Dolenc, zastopnik občine,
- g. Martin Bernik, zastopnik občine,
- g. Tomaž Rožnik, zastopnik cerkve,
- g. Anton Germek, zastopnik šole.

Okrajni šolski nadzornik je bil g. Francišek Šliber, posestnik in trgovec v Selcih. Do šolskega leta 1904/05 so spadale v šolski okoliš sledeče vasi: Bukovica, Praprotno, Spodnja Luša, Sv. Tomaž, Ševlje in Srednje Brdo (Križna Gora). V šolskem letu 1904/05 se je pridružila še vas Stirpnik. 15. novembra 1904 je šolo obiskal okrajni glavar g. Alfonz Pirc.

V šolskem letu 1905/06 je bila šolska upraviteljica gđč. Antonija Jesenko. V tem letu se je v šolsko poslopje napeljal vodovod. Za njo pa je bil upravitelj Janko Leben, mladinski pesnik in pisatelj. Slednjega imajo ljudje v spominu kot nesrečnega človeka. Kitica ene njegovih zadnjih pesmi Moj grob se je glasila takole:

*Na gričku pri Sv. Šmiheli,
tam božji razteza se vrt,
tam bodo pod zemljo me deli,
ko vzame življenje mi smrt.
Tam mimo bo mladež hodila,
iz šole in v šolo gredoč,
namé se bo misel dramila:
"Tod hodil je Janko nekoč!"*

Po upokojitvi učitelja Lebana je na šoli poučevala učiteljica Tavčarjeva, za njo Urbančičeva in nato Lendovškova.

V šolskem letu 1926/27 je bil premeščen na Bukovico učitelj Janko Štefe, za njim pa je nastopil službo učitelj Oton Fink. Leta 1930 se je šola razširila v dvorazrednico in za drugo učno moč je bila postavljena učiteljica Olga Šmid, roj. Jeglič.

Ker pa je število učencev venomer naraščalo, kar 108 jih je bilo, so leta 1938 dotedanje pritlično poslopje dvignili v enonadstropno. Tako sta bili v pritličju dve šolski sobi, učiteljevo stanovanje pa v prvem nadstropju.

Šolsko leto
1926/27, učitelj
Janko Štefe.

Najstarejši posnetek otrok z učiteljem.

Arabski pregovor pravi: Veje naznanjajo, kakšna je korenina. Na bukovški šoli se je zvrstilo veliko dobrih in skrbnih učiteljic in učiteljev.

Poldka Leben, stara 89 let, se takole spominja svojih šolskih let na Bukovici:

V šolo sem začela hoditi, ko mi še ni bilo šest let. Tisto leto je bilo nad sto učencev, dva sta umrla za takrat razširjeno špansko boleznijo, nekaj pa se jih je izselilo. Bila je ena sama učiteljica, Franja Urbančič, in tudi ena sama učna soba. Razdeljeni smo bili po oddelkih. Eni so pisali, drugi so poslušali razlago, tretji pa so se učili branja. Brez izjem smo bili slabo oblečeni in obuti, saj so bila to leta po prvi svetovni vojni. O kakšni malici ni bilo govora. S seboj smo nosili kruh, nekateri pa jabolka. Kruha tudi niso vsi imeli, zato smo ga zamenjevali z jabolki.

Klopi so bile nagnjene, na sredi so imele vdolbinico za črnilo. Učenci smo vanj pomakali peresa in se mučili z lepopisom. Nobenega brisalca, če se zmotiš. Če je v zvezku nastala packa, se je učiteljica blazno razjezila, kot da bi učenec zgrešil kak umor ali podobnega.

Moja prva in zadnja kazen je bila, da sem jo dobila s palčko po prstih, ker je zvezek imel ušesa. Ja, včasih so učitelji vtepali znanje v glavo tudi s palico po prstih, klečati smo morali v kotu ali pa smo bili zaprti po pouku.

Učenje mi ni delalo težav, pač pa sem bila v ročnih delih grozno zabita. Vendar sem vztrajala in danes delam ročna dela. Kvačkanje in pletenje mi ni in ni šlo. Tudi risanje je bilo bolj slabo.

Učitelji za časa moje šole so bili še nekaj mesecev Franc Božnar, nato Olga, Janko, zadnja pa Ljuba Lendovšek.

*Palček skakalček poreden je bil,
luno je drezal in zvezde lovil.
Luna se skrila mu je za oblake,
zvezde utionile so v jutranji mrak.
Ko na nebo se je dan prismejal,
palček skakalček je pete pobral.*

Pesem je ob stoletnici povedala 70-letna Milka Potočnik, Šinkarjeva mama. Spomni se jo še iz bukovške šole.

Lazni otroci, zadaj Poldka.

Vnukinji Tanji Resnik pa je mama Ivanka povedala tole pesem:

*Zajček je hodil v zelje,
ni se bal praznika niti nedelje.
Nekoč ga kmetič ugleda,
ko ravno mlado glavo objeda.
Nič hudega mu noče storiti,
le pokara ga več ne hoditi.
Zajček ne sluša tega svarila,
škoda pač večja in večja je bila.
Puška zdaj počí, zajček naš pade,
ker ni opustil grešne navade.*

Moja Malči

Moja prababica se je rodila v Ševljah 17. 10. 1910. Ime ji je Amalija. V šolo je hodila na Bukovico kakor sedaj jaz. Bil je en razred in ena učiteljica Frančiška Urbančič. Doma je bila na Notranjskem. Učiteljica je bila stroga. Učila je tudi ročna dela. Vsako nedeljo je hodila k maši. Šla je zato, da je videla, kako se obnašajo otroci. Če se je kdo grdo vedel, je povedala celemu razredu. Učenci so bili kregani. Povedala je tudi župniku.

Dvakrat na leto je prišel v šolo nadzornik iz Kranja. Pregledal je zvezke. V zvezke so pisali s peresom, ki so ga pomakali v črnilo. Črnilo je bilo v majhnih lončkih, ki so bili v klopeh. V klopeh je bilo prostora za pet otrok.

Dekleta, ki so imela dolge lase, so morale imeti spleteno kito. Če je niso imela, so bila kregana.

Pri moji prababici so bili zelo revni. To je vedela tudi učiteljica, ki jim je dala stare obleke.

Emma Pintar, 3. r.

Spomin na šolske dni Ivanke Lavtar s Stirpnika:

V šolo sem šla s šestim letom, to je bilo leta 1929. Učila me je učiteljica Ljuba Lendovšek. V prvem razredu sem šla k obhajilu. Spominjam se, kako smo se vsi prvoobhajanci peljali na vozu z lojtrami s konjem v Selca in nazaj na Bukovico. V šoli nas je pogostila učiteljica Ljuba Lendovšek. Lendovškova me je učila eno leto, potem je prišla Olga Jeglič. Bila je dobra učiteljica. Za njo je prišel učitelj Oto Fink. Ta pa je bil zelo strog.

Moj sošolec Jože je bil v četrtem razredu in je tam ostal do konca šole. Nekega dne ga učitelj vpraša poštevanke, pa ni hotel odgovoriti. Rekel mu je, naj pride k tabli, pa ni hotel, kar stal je v klopi in prav izpod čela gledal. Učitelj ga prime in hoče vleči k tabli, učenec se prime za klop. Včasih so bile tako dolge, da so lahko sedeli za mizo po štirje učenci. Učitelj je vlekel učenca, zraven pa še tri učence in klop. Učenec je izpustil klop in zgrabil učitelja okrog pasu, on se ga je ustrašil in šel iz razreda. Jožeta je bilo dobro toliko kot učitelja. Nato ga nekaj dni ni bilo v šolo. Učitelj ga nikdar več ni vprašal, ali kaj zna. Tako je bilo, kot da učenca ni v razredu.

Šolsko leto
1955/56,
višji razredi,
učiteljja Mara
Jelovšek in Ciril
Jelovšek.

Zofija Dolenc, stara 80 let, je povedala, da se spominja čitanke s slikami, med katerimi je bil tudi vlak. Da so se laže naučili brati, jim je učiteljica rekla: "Vlak pripisaka U U U, striček je prišel domu, nam prinesel je medu," in tako je v njeni glavi ostala črka U.

"Čeprav je babica živela skromno in preprosto, se svojega otroštva rada spominja. Igrali so se skrivalnice okrog hiš in tudi na skednju. Včasih so drug drugega vozili z vozičkom na dveh kolesih, ki so mu rekli gare," je izvedel od babice Matej Tavčar.

Ob zimskih večerih so se fiziolkali. Fižolkarico so narisali na trd karton. Vsak je imel po nekaj fižolov iste barve. Zmagal je tisti, ki je prvi imel polno vrsto svojih fižolov. Tudi igro brušenje škarjic so se šli.

Da ne bi bili iz šole prehitro doma, so šli pred Škrjancovo hišo Ludvik, Janez, Francelj in Ivanka zbijati kozo. Igra se je brž končala, ko jih je učitelj Jelovšek napodil domov, je povedala Ivanka Eržen.

Leto 1957,
izlet na Bled,
učiteljica
Julči Strnad.

Leto 1957,
učenci 4. razreda.

O bukovški šoli je pisal tudi ljudski pevec Franc Vidmar, po domače Pestotnik. S svojimi pesmimi je spremljal vse važnejše dogodke v okolici.

Šolski upravitelj Franc Vidmar je 1952 zapisal v kroniko: "Huda zima je pobrala tudi ljudskega pesnika Franca Vidmarja, Pestotnika. Zadnje čase je živel revno življenje ob trdi prepričanosti, da bodo njegove pesmi izdali v knjigi, on pa bo postal bogat. Umrl je original, kakršnih je dandanes že malo, in bi bil imenitna oseba za kak Jurčičev roman.

O šoli na Bukovici nekoč se je pogovarjala z atijem Alenka Šifrar iz 3. razreda. V šolo na Bukovici je začel hoditi leta 1958.

Kako si hodil v šolo?

V mojih letih smo hodili v šolo peš. Pot je bila nekoliško krajša, saj je bila pri Kazini brv čez Soro, čez Presko pa je vodila steza. Pri Golobovih na Luši smo prišli na glavno cesto. Cesta je bila že asfaltirana, prometa pa je bilo zelo malo. Takrat so po cesti še vozili konji z vozovi. S Praprotna sem hodil v šolo skupaj z Mikelnovim Tonetom.

Kakšne so bile tvoje šolske potrebščine?

V razredu so bili na mizah črnilniki. To so bili majhni kozarčki za črnilo. Prva leta smo pisali s peresi.

Včasih se je naredila tudi packa. Uporabljali smo pivnike. Zvezki so imeli modre platnice in bili so iz slabega papirja.

Kaj mi lahko poveš o razredu?

Klopi so bile stare, oguljene in popisane. Imele so luknje za črnilnik. Pod klopjo so bili predali za torbe. Nad tablo je visela slika maršala Tita. V kotu je stala lončena peč. Tla so bila lesena.

Ali si obiskoval kakšen krožek?

Imeli smo več krožkov. Modelarski krožek je vodil Ledinarjev iz Dolenje vasi.

V tretjem razredu smo izdelovali modele jadralnih letal. Učenci smo skupaj z učitelji obdelovali šolski vrt. 25. maja smo sprejeli lokalno štafeto mladosti pred šolo. Štafeto so nosili najbolj zaslužni učenci. Obleženi so bili v belo srajčko, na glavi so imeli modro čepico, okrog vratu pa rdečo pionirsko rutko. Za pusta smo pripravili spreved v maskah po celi Bukovici. Pusta iz slame smo na Bukovškem polju tudi zažgali. Pogozdovali smo. V Jablanovici rastejo štirideset let stare smreke, ki smo jih sadili učenci bukovške šole.

Pozimi smo imeli smučarski tečaj na Šimnovem hribu za Pritisko. Vodila sta ga Pavle Potočnik in Franci Rihtaršič. Sedaj je ta hrib že zaraščen z drevjem in grmovjem. Na te dogodke me spominjajo fotografije v albumu.

Okrog leta 1963,
učiteljica Mara
Jelovšek, 1. razred.

Ali se spomniš svoje prve učiteljice?

Seveda se je. To je bila gospa Mara Jelovšek, še posebno dobro pa se spominjam gospoda ravnatelja Jelovška. Vsi smo se ga bali. Bil je zelo strog. V strahu pred njim se je neki fantek celo polulal v hlače.

Spomin na šolske dni Andreje Jelenc:

Že kar nekaj let je minilo, odkar sem prestopila prag osnovne šole na Bukovici, kjer me je na začetku šolskih dni sprejela učiteljica Štefka Lovrenčič.

Prvi šolski dan mi je ostal še posebej v spominu. Spominjam se, da smo dobili tortice in se igrali različne igre, ki jih je vodila Majda Lovrenčič. Vsak učenec je dobil balon. Vsi hkrati smo jih začeli napihovati. Zmagal je tisti, komur je balon prvi počil. Za nagrado je dobil liziko. O, kako sem si želela lizike, a kaj, ko sem se hudo bala poka zelo napihnjenega balona. Prav hitro se mi je v glavi posvetilo, kaj moram narediti. Balon sem napihovala le kratek čas, nato pa sem ga nekje na vrhu spretno pregriznila in lizika je bila moja. Sošolci kar niso mogli verjeti, kako je sploh mogoče, da mi je počil tako malo napihnjen balon. Jaz sem molčala. Imela pa sem kar malo slabo vest.

Spominjam se, da smo se prav pošteno grebli, kdo bo prvi prišel v šolo, da bo lahko odklenil

velika in težka šolska vrata. Navadno so bili to učenci iz Stirpnika, le redkokdaj pa se je zgodilo, da smo prvi prispeli Ševljani z avtobusom. Ključ šolskih vrat je bil skrbno spravljen na tako zelo visoki okenski polici, da sta bila za to, da sta ključ lahko vzela s police, potrebna kar dva učenca ali celo trije. Eden ali dva sta sošolca dvignila, da se je stegnil na polico, vzel ključ in ponosno odklenil vrata.

Naša šola takrat še ni imela telovadnice. Prav z veseljem smo hrupno, pa čeprav je učiteljica želela, naj to storimo tiho, odmaknili klopi in razred spremenili v telovadnico. Ko pa je bilo lepo vreme, smo prav radi stekli na igrišče, kjer se je dogajalo marsikaj. V drugem razredu nam je učiteljica Ivanka Dolenc navdušeno pripovedovala, da je na igrišču zelo lep in velik konj. Stekli smo gledat to čudo, še nikoli se namreč ni zgodilo, da bi naše igrišče obiskal konj. Ko smo prispeli na igrišče, konja ni bilo tam. Mislili smo, da ga je prišel iskat lastnik. Nato je za nami na igrišče prišla nasmejana učiteljica in nas vprašala, če smo pozabili na prvi april. Razočarani smo se vrnili v razred.

V tretjem in četrtem razredu me je poučevala učiteljica Irena Megušar. Neko jutro, ko smo morali v šolo, je lilo kot iz škafa. Avtobusa, ki bi nas moral peljati v šolo, ni in ni bilo od nikoder. Malo me je mikalo, da bi šla v šolo kar peš, saj bi bilo zanimi-

vo čofotali po lužah. Potem me je v šolo peljal ati. Ostale Ševljane sva dohitela že na Bukovici, kjer so se prav počasi približevali šoli. Pravočasno sem suha prišla v razred, ki je bil skorajda prazen. Verjetno je sošolce zalil dež, sem si mislila. Čez precej časa, ko smo že imeli pouk, so v razred prišli premočeni in premraženi sošolci iz Švelj, ki so se v šolo podali peš. Škornje in nogavice so imeli tako zelo mokre, da je kar curljalo od njih. Kako tudi ne bi bili taki, ko pa so čofotali po vsaki luži, ki so jo srečali ob poti, postavili pa so se tudi pod kap in skorajda tekmovali, kdo bo bolj moker. Učiteljci so se učenci hudo zasmilili, zato je odhitela v bližnjo trgovino in vsakemu prinesla nove nogavice. Ker so imeli premočena tudi ostala oblačila, so se slekli do spodnjega perila in oblačila dali na peč, ki smo jo imeli v razredu. Za tako goro oblačil je bila peč kar premajhna. Tudi jaz sem si želela biti na njihovem mestu, saj so poželi veliko pozornosti, posebno pa še zato, ker so dobili nove bele in suhe, sicer malo prevelike nogavice.

V četrtem razredu so našo šolo prenovili. Med prenavljanjem smo imeli pouk kar v kulturnem domu, učenci prvega in drugega razreda pa v gasilskem domu. Vsak dan smo se vsi učenci dobili v kulturnem domu, kjer smo skupaj malicali. Ko je bila šola prenovljena, smo se najbolj veselili telovadni-

ce, ki nam je omogočila boljšo športno vzgojo. Pa tudi vhodna vrata šole so bila druga. V prenovljeno šolo sem zahajala le nekaj mesecev, saj me je potem pot peljala v Škofjo Loko.

V šolo na Bukovici se še vračam. Ker sem tudi sama učiteljica, sem imela tam dve leti prakso. Verjetno pa se pot vračanja še ni končala in se bo nadaljevala čez nekaj let, ko bodo tja začeli zahajati moji otroci.

Razne posebnosti iz kronike

V šolskem letu 1915/16 je bila šola zaprta, ker so se v vasi Bukovica pojavile črne koze, pouka ni bilo tudi zaradi noric, ošpic, gripe, škrlatinke, španske gripe in griže. V šolskem letu 1919/20 je bilo kar 166 šoloobveznih otrok.

Večja šolska prireditev je bila leta 1933, ko je šola praznovala 30-letnico. Na šoli so priredili razstavo ročnih del, pisnih in risarskih izdelkov.

Kakor vse šole v Sloveniji je tudi šola na Bukovici doletela kruta usoda. Od leta 1943 do leta 1944 jo je zasedla nemška policija. Pouk je potekal izključno v nemškem jeziku, učitelji so bili nemški učitelji, zato otroci niso hodili v šolo redno. Partizani so šolo požgali.

Leto 1974, učenci
1. razreda
sprejeti v pionirje.

Slikani z
nemškim
učiteljem.

Nemška šola (po pripovedovanju nekdanjih učencev zapisala Karmen Jelenc)

Vinko Ferlan se dobro spominja nemške šole. Prva učiteljica je bila Marija Fatur, ki je malo znala slovensko, pomagal ji je še en učitelj. Naslednja učiteljica je bila Ljudmila Ferk, ki je imela ob sebi tudi še enega učitelja. Zadnji učitelj je bil Adam Weber, ki ni znal nobene slovenske besede. Imel je radio. Ta je bil za takrat prava redkost. Leta 1943 so mu ga partizani vzeli.

Vinko se spominja, da se leta 1942 niso smeli voziti s kolesom, brat Tomaž pa bi se zelo rad vozil. Doma so namreč imeli eno kolo. Vozil se je kar na travniku za hišo. Vse domače je skrbelo, da ga ne bi kdo videl. Zgodilo se je, da bi učiteljica morala na vlak. Do postaje na Trati je bilo kar daleč, zato je prosila učence, da bi jo kdo peljal. Prav vsi so se bali Nemcev in nihče si ni upal. Nato se je Kislov Janez le ojunačil, ko mu je učiteljica napisala potrdilo, da je pot nujna in dolga, in jo odpeljal na železniško postajo.

Številna družina
Leben iz Ševelj.

Leto 1975, učiteljica Marija Pečnik, 2. razred.

Angelca Markelj se tudi spominja nemškega učitelja. Pri pouku so sedeli fantje na eni strani in dekleta na drugi strani. Dekleta so bila bolj pridna in vestna in so nalogo vedno naredila. Učitelj je pogledal domače naloge, dekleta pa so takoj za njegovim hrbtom dale zvezke fantom na drugo stran. Nato se je obrnil proti fantom in še njim pregledal naloge.

Nato pa je šola pogorela in jim je bilo to kar prav. Tudi Pavla Pakar pravi, da je bila kar vesela, ko je šola pogorela, saj v nemško šolo ni rada hodila. Potem so hodili v šolo k Podreku. Pravi, da so imeli pouk kar radi, saj so prišle nove učiteljice (Francka Gruber, Vlada Rustja ...), in šola je bila spet bolj zani-

miva. Stranišče so imeli na ganku in ob tem ganku je rasla sliva. Na jesen je postala tako modra in debela in kar naenkrat je vse učence tiščalo na stranišče. Eden za drugim so hodili ven, nekateri samo zaradi sliv.

Po osvoboditvi se je pouk vršil v kmečki hiši Pr' Podreku, Bukovica 1. V maju 1946 je ljudska oblast na pobudo tamkajšnjega prebivalstva ustanovila šolo v Zgornji Luši, zato so se otroci iz zaselka Rantovše prešolali v novoustanovljeni šolski okoliš. V tem šolskem letu so prebivalci z darovanjem lesa napravili streho nad šolskim pogoriščem. Šola je bila obnovljena 1947. leta.

Leto 1977, učiteljici Simona Mrak in Milena Kokalj, učenci od 1. do 4. razreda.

Učiteljica Štefka Lovrenčič z učenci, učiteljica z najdaljšim staležem na tej šoli do sedaj.

21. 8. 1948 je Muzejsko društvo v Škofji Loki odkrilo spominsko ploščo na rojstni hiši Lovrenca Koširja – očeta poštné znamke.

V šolskem letu 1949/50 je prvič obiskal otroke tudi dedek Mraz.

Poljska vlada je v šolskem letu 1976/77 na obnovljeni šolski fasadi postavila spominsko ploščo Tadeuszu Sadowskemu - Tomu in od takrat so bili predstavniki poljskega veleposlaništva vsakoletni gostje naše šole, ki nosi ime po njihovem partizanu.

Pomembno je tudi leto 1990, ko smo se po mese-

cu pouka v gasilskem in kulturnem domu preselili v težko pričakovano obnovljeno šolo. V spodnjih prostorih smo pridobili ob učilnici še manjšo telovadnico, v nadstropju pa je ostalo še vedno učiteljevo stanovanje in na novo še ena učilnica z zbornico. Stare lončene peči je zamenjalo centralno ogrevanje, okna, skozi katera je vleklo, so zamenjala nova. Lepo je v svetlih, toplih učilnicah.

Vemo, da je šola na Bukovici vzgojila tudi vrsto ljudi, ki so dali in še dajejo Bukovici sloves urejene in prijazne šole.

Leto 1978, učiteljica Anica Osterman z učenci.

Učenci podružnične šole vsako leto odnesejo šopek k spomeniku Tadeusza Sadowskega - Toma.

Tomova mati ob grobu.

V šolskem letu 1997/98 smo na šoli pripravili kulturni program in etnološko razstavo starin pod naslovom Preteklost je bila drugačna. Obujali smo čase dedkov in babic.

V šolskem letu 2003/04 je Bukovica praznovala 100-letnico šole. Slovesnosti se je udeležilo veliko bivših učencev in učiteljev, krajanov in drugih. Bivši in sedanji učenci so pripravili lep kulturni program in razstavo Bukovska šola nekoč in danes. Ob tem jubileju pa je izšlo tudi šolsko glasilo Iz preteklosti za prihodnost.

V tem šolskem letu smo s prvim razredom stopili v program devetletke in šola je postala premajhna za tri oddelke s tremi učiteljicami. Takrat je nabiralo znanje v tej šoli kar 36 otrok iz Ševelj, Bukovice, Praprotna, Sv. Tomaža, Luše in Stirpnika. Veliko želejo so imeli, da bi čim prej dobili še eno učilnico in bi tako telovadnica služila svojemu namenu, gibanju in sprostitvi otrok.

V začetku oktobra v šolskem letu 2004/05 se je izpraznilo stanovanje in prvošolčki so se selili v "stanovanjsko" učilnico, preurejeno v začasni razred.

V šolskem letu 2007/08 je osem prvošolčkov prestopilo prag nove, svetle učilnice, nova pa je bila tudi večja sodobna kuhinja v zgornjem nadstropju.

Prvi šolski dan so si učenci na Bukovici zapomnili tudi po obisku muze Copatarice. S srečanjem muze Copatarice se je 47 bukovških šolarjev pridružilo praznovanju 50. obletnice izida slikanice Muca Copatarica. Še posebej se je muca pomudila pri prvošolčkih, čeprav je vedela, da oni že znajo pospravljati copatke. Namenila jim je del svojega časa, saj so s tem dnem stopili na dolgo pot učenosti.

Veseli smo bili nove pridobitve v šoli in novega igrišča, ki je z zagnanostjo nekaterih staršev naših otrok že dobilo novo asfaltno prevleko.

Naša šola je za nas najboljša,
najlepša in sploh naj šola.

Rad hodim v šolo

Jošt E.: *Rad hodim v šolo, ki bo letos stara 105 let. Rad imam učiteljico, ta veliko Tino, Katjo, sebe, Lana in Lizo.*

Lan: *Meni je dobro, ko so počitnice, ko se lahko igram. Ko izdelujemo slike in miške, ko sem doma naredil žabico. Doma sem naredil še dve hiški. Rad imam vse sošolce pa učiteljico. Všeč mi je, da kdaj delamo ptičke pa strašila.*

Jošt D.: *Všeč mi je bilo, ko smo v šoli delali žirafe, ko smo delali muco Copatarico. Všeč mi je, ko kaj rišemo v zvezek in gledamo knjige.*

Liza: *V šoli rada delam okraske za okna. Všeč mi je odmor, ker se lahko igramo. Najraje se igram z dojenčki. Med odmorom sestavljamo sestavljanke. Rada hodim v šolo.*

Jerneja: *Rada grem v telovadnico, rada slikam s čopičem. Rada imam sošolce. Všeč mi je bilo, ko smo delali miške iz papirja. Vse mi je všeč.*

Tina K.: *Rada gledam slike, Katjo imam rada, Tino. Rada vidim, da pada снег. V šoli mi je všeč, da smo naredili smrekce iz papirja. Rada imam Miklavža, parkeljne, Božička, žiraf pa ne maram delati.*

Tina P.: *Rada se igram z miško, ki smo jo naredili. Pogovarjava se, kam se bova skrili. Rada delam v skupini staro hišo št. 3. Všeč mi je bilo, ko smo gubali hiško iz papirja. Rada jem hrano, ki jo v šoli pripravi kuharica.*

Katja: *Rada imam učiteljico, Lizo, Jernejo. Rada delam prtičke iz papirja. Rada delam s čopičem.*

Povedali otroci 1. razreda.

Šola na Bukovici ob stoletnici.

Leto 2003, učiteljice Irena Megušar, Tanja Veber in Tinkara Žakelj.

V šolskem letu 2008/09 je bilo na šoli kar 54 otrok. 6. septembra 2008 je bila slovesna otvoritev novega, večjega športnega igrišča.

Želimo si, da bi polepšali tudi zunanjo podobo šole, da bi s svojo zunanostjo še bolj sporočala, da je to hram učenosti tukajšnjih šolarjev.

Vsak ima eno samo otroštvo. V mislih se radi vračamo vanj. Želimo, da bi otroci, ki hodijo in bodo hodili v našo šolo, odnesli čim več prijetnih spominov na šolske dni.

Moje misli so nametane vsevprek in so samo košček neke dolge zgodovine. Bukovško šolo so držali pokonci pokončni ljudje in dobri učitelji.

Viri:

Kronika šole.

Zapisi pričevanj nekdanjih učencev, zbrani ob 100-letnici šole.

Zapisi O šoli učencev 1. razreda v šolskem letu 2007/08.

Podatke zbrala in uredila učiteljica Irena Megušar junij, 2009